

СТАНОВИЩЕ

на дисертационен труд “ на тема „Структура и съдържание на годишната подготовка на 400 метра гладко бягане при състезателки с различна квалификация“ за присъждане на образователно-научната степен „Доктор в Професионално направление 7.6. Спорт, Докторска програма „Теория и методология на спортната наука“

Докторант: ас. Ива Маргаритова Димова

Написал становището: проф. Стефан Георгиев Стойков, дн

Ива Маргаритова Димова се посвещава от най-ранна възраст на спорта, по-конкретно на леката атлетика. В последствие това става нейна съдба. Постига множество спортни успехи, в т. ч. държавни титли за жени.

Успоредно със спортната си дейност тя отделя значително време на своето образование, преминало през следните етапи:

- средно – СОУ „Н. Рилски“, гр. Харманли (в езикова паралелка) – 2009 г;
- висше – НСА „В. Левски“ (специалност „Треньор по лека атлетика“ и Професионална квалификация „Учител по физическо възпитание“) – 2013 г;
- магистратура – НСА „В. Левски“ (Специалност „Физическо възпитание“) – 2014 г.
- докторантура – НСА „В. Левски“, Катедра „Лека атлетика“ – 2015-2017 г.

От 20.02.2017 г е асистент в Катедра „Лека атлетика“ при НСА „В. Левски“.

Успоредно с образованието и професионалната си дейност тя участва активно в проектна дейност, в научни конференции (преди всичко международни), в организирането на спортни прояви.

Предложеният за рецензия дисертационен труд е актуален във всяко едно време и на всяка географска ширина (по-долу се аргументираме за казаното).

Леката атлетика е благодатна почва за научни изследвания. Със своята стандартност и измеримост пистовите бягания предполагат възможности за достигане на близки до съвършенство познания в съответните дисциплини.

Дисциплината 400 м гладко бягане е една от емблематичните в бяганията като цяло: изключително комплексна по отношение спринтьорските възможности на атлета, достигнала гранични постижения по отношение на човешките възможности и при двата пола. Всичко това предполага огромен интерес, както към техническите и физически възможности на атлетите, така и към пътищата за тяхното постигане (при жените дисциплината е със значително по-кратка история, което предполага по-големи възможности за изследване, открития и обяснение).

На нашето внимание е предложен огромен по своите размери труд от 214 страници (185 страници без приложенията). Написан на добър език, онагледен с 18 таблици и 48 фигури (без приложенията), текстът предполага лесен прочит и разбиране, а от там и оценяване.

Уводът, въпреки сравнително големия си обем, насочва много точно и конкретно читателя към същността на проблематиката, засегната в доктората.

Литературният обзор ни представя проблема в достъпната научно-методична литература. В обем от 53 страници докторантката демонстрира завидни умения по отношение: боравене с научно-методични данни, широта и лично отношение към коментираните знания в изследваната литература, добра езикова култура.

Кое бих отбелязал като забележка на фона на високата оценка на тази част от дисертационния труд - гл. I.1. е по-скоро ретроспекция на развитието на дисциплината, не нейна характеристика.

Работната хипотеза по съдържание е отражение както на констатациите в литературния обзор, така и на желанието на авторката да допринесе за изясняване на констатираните непълноти в подготовката на бегачката на 400 м.

Целта, задачите, методиката и организацията на изследването са направени по класическата структура за подобно изследване. В детайли са отразени всички стъпки по посока постигане на крайната цел. Всичко това дава възможност за осветляване в детайли на съдържанието на следващата глава, както и за нейния прочит и разбиране.

Анализът на резултатите заема основно място в доктората – както по отношение на своя обем, така и по отношение на съдържанието.

На практика това е едно проникване в същността на подготовката на бегачките на 400 м гладко бягане с различно ниво на спортна квалификация в годишния макроцикъл. Изследвана е същността на подготовката на представителките на българската атлетическа школа.

Същинската част на тази глава е предшествана от **Определяне състоянието и тенденциите в дисциплината 400 м гладко бягане в Република България** (гл. III.1.). Тази глава е разделена на четири подглави. Направен е компетентен анализ по възрастови групи на: популярността на дисциплината, състезателната дейност - времеви характеристики, тактика.

Всяка една от тях е съдържателна - изпълнена с конкретика. Единствената препоръка към тази глава е: да се прецизира и редактира съдържанието ѝ с цел, намаляване на обема. По този начин основната тежест на анализа ще се падне на същността на разработката **структура и съдържание на тренировъчния процес**.

Отварям скоба да поясня: всяка една от тези подглави има стойност на отделно научно изследване и би трябвало да намери място като отделна публикация в научно-методичната литература след подходяща редакция.

Структурата и съдържанието на тренировъчния процес започва с **анкетно проучване** (гл. III.2.1.). Същото е високоинформативно относно целта, а от там и съдържанието на изследването.

По-нататък следват изпълнени с конкретика и непосредствена практическа значимост изследвания на:

- **продължителността на годишната тренировка;**
- **структурата на мезоциклите в годишната тренировка;**
- **насочеността на тренировъчните занимания;**
- **съдържанието на подготовката;**
- **беговата работа;**
- **ефекта на оптимизиран вариант на тренировката при квалифицирани бегачки (гл. III.2.).**

Всички тези изследвания могат да послужат за разработване на наръчник (наставление) за работа с бегачки на 400 м с различно ниво на спортна квалификация.

Изводите и препоръките за спортната теория и практика са многобройни, но с конкретно съдържание. Все пак считам, че те могат да бъдат внимателно прегрупираны и намалени сериозно като бройка.

Ползваната литература и литературни източници допълват впечатлението от широкообхватен и компетентен подход на авторката. Ползвани са 168 литературни (от които 115 на кирилица) и 12 интернет източници.

Представени са четири публикации по темата на дисертационния труд, както и автореферат на същия.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Познавам авторката на представения за рецензия дисертационен труд от 8 години – като студентка, състезателка и докторантка, а от 1 година като асистент в поверената ми катедра.

Личните ми впечатления и наблюдения са предпоставка да определя представения труд като нейно лично дело.

Цялостното съдържание и оформление на доктората ми дават основание да предложа на Уважаемото научно жури на Катедра „Лека атлетика“ *да удостои ас. Ива Маргаритова Димова с образователната и научна степен „Доктор“ в Професионално направление 7.6. Спорт, Докторска програма „Теория и методология на спортната наука“.*

София, 27.05.2018 г.

Написал становището:.....

/проф. Стефан Стойков, дн/